

Workshop
03.06.2025

Protejarea apei - o resursă vulnerabilă și epuizabilă - strategie de management a resurselor de apă-

Cuvânt înainte

Apa este o bogăție națională care trebuie apărută, conservată și gestionată ca atare.

„Apa este sângele vieții pe Pământ”, a spus Leonardo da Vinci.

Un scurt comentariu asupra citatului.....moment interactiv !

1. De ce ”Planeta albastră” ?

Fie că sunt râuri sau lacuri, apele sunt ființe vii. La fel ca oamenii, au nevoie de un mediu sănătos pentru a crește, a trăi și a respira. Relația dintre ființe umane și apă oglindește relația dintre ființe umane și propria lor viață și sănătate, iar dictonul latin „*mente sănătoasă în corp sănătos*” poate fi îmbogățit cu altul, „*apă curată pentru viață sănătoasă*”.

Toate marile civilizații au apărut, au înflorit și s-au estompat de-a lungul cursurilor de apă. Apele le oferea zilnic nutriție și bunăstare. Astăzi, aproape nicio activitate pe care o fac oamenii nu poate fi efectuată în absența apei.

Mulți dintre noi nu sunt conștienți de cât de vulnerabile sunt resursele de apă, în special cele de suprafață. În România, peste 70% din apa destinată consumului provine de obicei din ape de suprafață. Din acest motiv, riscurile la care sunt expuse resursele de apă de suprafață sunt majore, de la poluare accidentală și accidente de orice fel. Evenimentele din istoria națiunilor, secetele, inundațiile sau poluarea, dar și modul neuniform și limitat în care resursele de apă sunt distribuite pe planetă, i-au determinat pe oameni să înțeleagă că apa este o resursă vulnerabilă și epuizabilă.

Modul în care resursele de apă sunt gestionate în termeni cantitativi și calitativi, caracterizează starea de sănătate și proverba latină „*mente sănătoasă în apă curată pentru o viață sănătoasă*”

națiune. O resursă de apă bine gestionată vorbește implicit despre calitatea vieții unui popor.

O apă curată ne oferă șansa unei vieți mai sănătoase, dar calitatea apei se reflectă și în comportamentul unei națiuni față de apă și al fiecăruia dintre noi în ceea ce privește protecția și conservarea calității acesteia.

<https://www.radioromania.ro/sanatate/claudia-benea-pet-ul-este-sigur-pentru-imbutelierea-apei-dar-si-folosirea-lui-pentru-alte-alimente-video-id10724.html> - 25 min.

Relația dintre ființa umană și viață, între curățarea apei și sănătatea unui individ, a unei familii, a unei comunități sau a unei societăți este o relație bidirecțională: sănătatea umană este influențată de calitatea apei potabile; în același timp, un comportament adecvat față de apă (cetățeni care nu aruncă deșeurile în apă, nu deversează ape uzate nefiltrate etc.) afectează pozitiv calitatea apei. Mai mult, calitatea înaltă a apei ridică standardul și calitatea vieții unei națiuni, deoarece o apă de înaltă calitate vorbește despre modul în care această națiune s-a comportat față de apă de-a lungul istoriei și tradițiilor sale.

În același timp, națiunile se angajează, în prezent și în viitor, să adopte o atitudine politică adecvată, prin conservarea și protejarea calității apei, prin politici de management durabil al apei.

Evoluția umană a dus la înflorirea aglomerărilor urbane și a mai multor construcții. Toate acestea au dus la resimțirea unor dezechilibre majore în mediu, cu efecte la nivel planetar, precum fenomene extreme, iar România nu face excepție, din păcate. Chiar dacă țara noastră nu se află încă pe o hartă a crizei apei, un lucru este evident: evoluția schimbărilor climatice ne determină să regândim soluții pentru viața noastră.

Soluțiile noastre, furnizate în calitate de experți, nu trebuie luate în considerare separat, ci integrate într-o viziune mai largă, pentru a fi incluse în Strategia Națională de Management al Riscului de Inundație, precum și în cea pe care ne propunem să o întocmim în cadrul Administrației Naționale „Apele Române”, în calitate de administrator al resurselor de apă. Această **strategie de management al resurselor de apă** se va baza pe patru piloni:

PILONUL I: populația asigurând în mod prioritar resursa de apă pentru populație în perioade de secetă extremă sau inundații, protecția populației devenind primordială;

PILONUL II: protecția mediului - asigurarea unei bune calități a apei se poate face numai într-un mediu sănătos;

PILONUL III: dezvoltarea economică- utilizatorii de apă trebuie să înțeleagă că apa nu este un produs comercial, deși generează valoare economică;

PILONUL IV: patrimoniul cultural - apa este parte integrantă a patrimoniului național, o resursă strategică și trebuie protejată, conservată și gestionată corespunzător.

Presupunând că apa nu este un produs comercial ca oricare altul, ci mai degrabă un patrimoniu care trebuie apărat, protejat și tratat ca atare” susținem o abordare integrată a tuturor resurselor de apă (ape de suprafață-râuri, lacuri, ape de tranziție, ape de coastă și ape subterane) și a gestionării acestora la nivelul bazinului hidrografic și raionului, a aspectelor cantitative în vederea realizării, ca obiectiv, a componentelor de apă, ca obiective de mediu.

Au fost recomandate prin transmitere pe chat-ul ecranului mai multe filmulete audio-video cu privire la apa, mai ales apa potabilă. Despre calitățile apei potabile și modul de conservare ale acestora s-a ales materialul cel mai scurt, material ce a fost comentat ulterior.

<https://www.youtube.com/watch?v=a-8vxXHGWIs> – Claudia Benea, 48 min.

https://www.youtube.com/watch?v=YqYfcl_SiUA- 60 min.

<https://www.youtube.com/watch?v=t2u1UzRhsio>, Claudia Benea, 19, 40 min.

2. Măsuri europene pentru protejarea apei

Fără apă nu există viață – Noua strategie europeană pentru reziliența în domeniul apei (Op-ed)¹

Jessika Roswall este comisara europeană pentru mediu, reziliența în domeniul apei și o economie circulară competitivă :

”Fără apă nu există viață. Pare o idee simplă, însă nu ușor de realizat și trebuie să acționăm de îndată!”

Peste trei sferturi dintre europeni doresc ca UE să facă mai mult pentru a aborda problemele legate de apă. Prin noua Strategie europeană pentru reziliența în domeniul apei răspundem exact acestui deziderat.

Acesata continuă discursul amintind principalele argumente ale afirmației menționate anterior.

-De prea mult timp noi considerăm că apa este un bun de la sine înțeles, că este o resursă inepuizabilă. DAR, apele noastre sunt poluate, inundațiile și seceta sunt acum noua normalitate, iar cererea tot mai mare de apă suprasolicită resursele de apă ale Europei. Numărul europenilor afectați de deficitul de apă aproape că s-a dublat în ultimul deceniu. Europa se confruntă cu un *stres hidric*. Trebuie să ne asigurăm că cererea de apă nu depășește oferta.

- Economia trebuie să acționeze inteligent în domeniul apei; de aceea , trebuie să începem să utilizăm apa într-un mod inteligent.

- Restul lumii așteaptă ca UE să preia rolul de lider în găsirea de soluții, deoarece stresul hidric este o problemă care afectează întregul glob.

Acestea sunt motivele pentru care UE propune o strategie cuprinzătoare privind reziliența în domeniul apei. Strategia prezintă modul în care Europa poate acționa inteligent în domeniul apei, astfel încât de rezultatele obținute să beneficieze atât cetățenii și întreprinderile noastre, cât și competitivitatea și ecosistemele noastre.

De aici, se deduc și principalele obiective, expuse în continuare :

La baza strategiei se află principiul „*utilizarea eficientă a apei înainte de toate*”, care înseamnă reducerea cererii înainte de creșterea ofertei. Vom sprijini țările să acționeze la toate nivelurile și în toate sectoarele pentru a economisi apă înainte de a exploata alte resurse. Apa este gestionată la multe niveluri, iar municipalitățile și regiunile sunt adesea cele mai bine plasate pentru a acționa în acest domeniu.

Planul se bazează pe o multitudine de legi existente în domeniul apei și pe un sector al apei de top la nivel mondial. Dar nu trebuie să ne oprim aici. În primul rând, trebuie să refacem și să protejăm ciclul apei, care a fost întrerupt. Cum putem face acest lucru? Asigurându-ne că ecosistemele noastre sunt sănătoase, astfel încât să poată stoca și curăța în mod natural apa. Reducând poluarea și curățând apele noastre care au fost deja poluate.

În al doilea rând, trebuie să construim o economie europeană care să acționeze inteligent în domeniul apei și care să fie competitivă și circulară. Europa găzduiește

¹ <https://www.g4media.ro/fara-apa-nu-exista-viata-noua-strategie-europeana-pentru-rezilienta-in-domeniul-apei-op-ed.html>

numeroase întreprinderi inovatoare, care dețin 40 % din brevetele pentru tehnologiile din domeniul apei; cu toate acestea, nu a fost încă deblocat potențialul de a crea mai multe întreprinderi și locuri de muncă în industriile legate de apă.

Trebuie să extindem și să valorificăm acest potențial atât pe plan intern, cât și pe piețele mondiale. În al treilea rând, trebuie să asigurăm nu doar o apă curată și la prețuri accesibile, ci și salubritate pentru toți. Avem cu toții nevoie de apă curată pentru a prospera, indiferent că este vorba despre cetățeni, întreprinderi, industrie sau fermieri.

Aceste obiective sunt legate între ele. Ecosistemele sănătoase protejează ciclul apei, care la rândul său ne alimentează economia, protejându-ne în același timp de impactul schimbărilor climatice. Un sector solid al apei, ca nivel mondial și sprijină furnizarea unor servicii accesibile și la prețuri abordabile legate de utilizarea apei. Tehnologiile avansate de salubritate asigură epurarea apelor uzate înainte de revenirea în natură, conservând tocmai ecosistemele care susțin ciclul apei.

Strategia privind reziliența în domeniul apei stabilește un set de instrumente care vor ajuta statele membre să gestioneze mai bine apa, concentrându-se în același timp pe simplificare.

Fiecare țară se află într-o situație diferită. România se confruntă atât cu inundații, cât și cu secete tot mai frecvente și severe, afectând agricultura, alimentarea cu apă, producția de energie și biodiversitatea. În statele membre se înregistrează pierderi de apă, însă proporția acestora variază între 8 % și 57 %. Cu ajutorul unui sprijin în valoare de 1,4 miliarde EUR din fondurile UE, România își extinde sistemele de epurare a apelor uzate, stimulând digitalizarea în acest sector și îmbunătățind măsurile de gestionare a riscului de inundații. În pofida finanțării din partea UE în domeniul apei, deficitul în materie de investiții rămâne substanțial. Acesta este motivul pentru care strategia se va concentra, totodată, pe mobilizarea de noi fonduri publice și private destinate modernizării infrastructurii și adoptării de noi tehnologii. Potențialul de îmbunătățire este enorm, în special grație digitalizării.

Toate statele membre trebuie să depună mai multe eforturi pentru a-și proteja rețelele hidrografice, a combate poluarea, a gestiona schimbările climatice și a îmbunătăți gestionarea riscului de inundații. Unele state membre trebuie să depună mai multe eforturi pentru a-și moderniza infrastructura în domeniul apei. Țările ar trebui să acorde prioritate sectoarelor care înregistrează cel mai ridicat consum de apă sau în care se pot face cele mai mari economii.

Europenii ne-au cerut să protejăm și să refacem apele de pe continentul nostru. Strategia privind reziliența în domeniul apei este planul nostru pentru a pune lucrurile în mișcare. Apa este un bun public și reprezintă o responsabilitate comună. Cooperarea și repartizarea echitabilă a sarcinilor între utilizatorii de apă de-a lungul ciclului apei sunt esențiale și trebuie îmbunătățite în viitor. Utilizarea unei cantități mai mici de apă acasă poate părea un gest infim pentru amplexarea problemei. Însă fiecare picătură de apă contează. Combinând acest gest cu schimbările structurale ale modului în care utilizăm și prețuim apa, lucru valabil în toate sectoarele și pentru toate țările, ne putem asigura că oferta răspunde cererii în anii care urmează. Trebuie să ne implicăm cu toții pentru a repara ciclul apei, pentru a stimula economia europeană și pentru a asigura o apă curată pentru toți!

3.Studiu de caz- salina PRAID

Avand in vedere inundarea uneia dintre cele mai viziante saline din tara, salina PRAID, am adaptat tematica la o situatie actuala.

<https://www.g4media.ro/v/inundarea-salinei-praid-poate-ruina-viitorul-intregii-comunitati-cum-vad-localnicii-situatia>

3.1. Aspecte geo-istorice privind Salina Praid

Salina Praid (în [maghiară](#) *Parajdi sóbánya*) este o exploatare de [sare gemă](#) situată în județul [Harghita](#), [România](#). Aceasta se află în bazinul [Munților Gurghiu](#), în zona cunoscută sub denumirea de Dealul Sării, delimitată de localitățile [Praid](#), [Ocna de Jos](#) și [Ocna de Sus](#).²

Zăcămintul de sare se dezvoltă la o adâncime de aproximativ 120 de metri față de nivelul solului. Accesul vizitatorilor în subteran se realizează cu ajutorul autobuzelor special destinate, care parcurgeau o distanță de circa 1.250 de metri până la intrarea în zona de agrement a salinei.

Fosta cancelarie a minei, situată pe strada Minei, care a funcționat ulterior ca dispensar medical, este clasificată ca monument istoric (cod LMI: HR-II-m-B-12935). Cancelaria actuală a exploatarei se află pe strada Gării, la numărul 44.

Partea superioară a masivului de sare este neomogenă, cu numeroase crevase, fisuri și goluri. Apele pârâului Corund au pătruns relativ ușor în adâncime, provocând de mai multe ori infiltrații și inundații ale minelor de sare din apropierea Corundului, așa precum în 1811 (Ocna Nouă), 1970, 2016, 2024 și 2025 (minele noi).

Date geologice

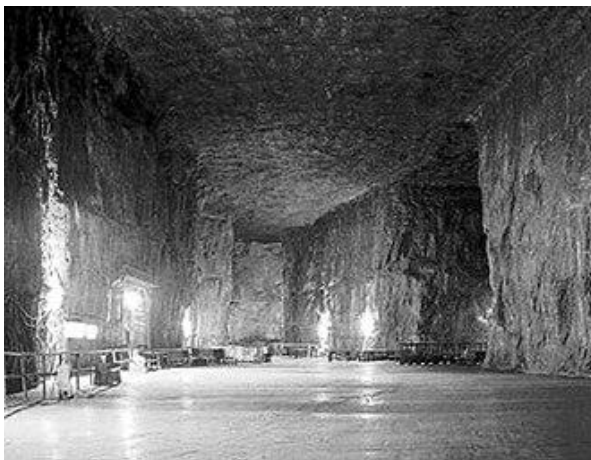
Zăcămintele de sare din [Transilvania](#) (exploatate sistematic în cursul vremii la Ocna Dejului, Sic, Cojocna, Turda, Ocna Mureș, Ocna Sibiului și Praid) s-au format cu 13,5 milioane de ani în urmă, într-o mare cu adâncime redusă și sub un climat tropical, foarte cald. Etajul geologic respectiv corespunde [miocenului](#) mediu. Stratul de sare se întinde pretutindeni în subsolul Transilvaniei, având o grosime medie (originară) de circa 400 m.

Straturile groase de sedimente depuse ulterior deasupra orizontului de sare au apăsător cu o greutate imensă stratul maleabil și plastic de sare, care a căutat zone mai slabe ale scoarței terestre la marginea Transilvaniei, unde s-a ridicat sub forma unor ciuperci cu înălțimi de peste 1.000 m, ajungând de multe ori chiar până la suprafața pământului (cazul localităților cu vechi exploatare de sare menționate mai sus). Corpul de sare de la Praid are în plan orizontal o formă ușor elipsoidală, cu diametrele de 1,2 și 1,4 km, iar pe baza sondelor de explorare se apreciază că are o adâncime de 2,6 - 2,8 km, fiind în acest fel cel mai mare corp diapirogen de sare gemă din țară.

² https://ro.wikipedia.org/wiki/Salina_Praid

Istoric

Una din camerele dreptunghiulare exploatate între anii 1957-1978

Primele exploatări de sare sunt atestate de pe vremea romanilor, dar mina din Praid este atestată documentar de la 1200, iar exploatarea intensivă se face din 1700. Romanii lucrau numai la suprafață, în gropi patruleter, până la o adâncime de 12-15 m, de unde sarea se putea scoate ușor pe punți alunecoase și cu aparate simple de ridicat, după care o păraseau și începeau alta. Așa au extras romanii sarea peste tot în Ardeal, iar excavațiile părăsite au devenit lacuri. Volker Wollmann în monografia sa asupra mineritului^[1] subliniază prezența în imediata apropiere a zăcămintelor de sare, de fiecare dată, a unei fortificații romane. [Castrul roman Praetoria Augusta](#) de la [Inlăceni](#) a apărut exploatările de sare de la Praid.

Exploatarea subterană a sării geme de la Praid a început în anul 1762, când, în partea de sud-vest a Dealului Sării, s-a deschis *mina Iosif (József)*. Mina a avut o formă de clopot (ogivală). Sarea extrasă manual era pusă în piei de bivoli și trasă la suprafață cu ajutorul unui [crivac](#) cu cai.

Exploatări de suprafață (cariere) sunt amintite în anul 1765, acestea funcționând o vreme în paralel cu extracția subterană.

Despre un minerit sistematic la Praid se poate vorbi numai cu începere din anul 1787, dată la care sarea din Praid devine proprietate de stat austriacă. Din ocna-clopot Iosif s-au deschis apoi două camere laterale, numite *minele Carol (Károly)* și *Ferdinand*, cu formă de clopot. Adâncimea totală, inclusiv puțul de extracție, a fost de 66 m.

În anul 1809, la o distanță de 140 m sud-est de mina Iosif/József, s-a deschis o mină nouă denumită "Ocna Nouă" („Újbánya”). Inundarea acestei ocne a dus la abandonarea ei în anul 1811, la doar doi ani de la inaugurare.

În anul 1864, lângă mina Iosif, s-a deschis *mina Paralelă (Párhuzamos)*, cu profil trapezoidal, care și în prezent constituie una din cele mai mari cavități subterane din țară. Biserica Sfântul Mihail din Cluj ar încăpea fără probleme în această cameră. Despre ocnele de sare active sau inactive de la Salina Praid a relatat în detaliu František Pošepný în anul 1867^[2].

În anul 1896 la Praid era deschisă o singură ocnă de sare^[3].

Ideea deschiderii unei mine de rezervă a apărut în anul 1898, an în care au început lucrările la galeria de cercetare Elisabeta (Erzsébet-táró), în partea nord-estică a Dealului Sării, extinsă cca 200 m spre interiorul masivului. Din galeria Elisabeta s-au trasat mai multe galerii laterale, cercetându-se partea superioară a zăcămintului. La 200 m de la intrarea în galerie, s-a executat o cameră transversală de exploatare, denumită mina Elisabeta (Erzsébet). În anul 1939 încercările de exploatare prin dinamitare în mina Elisabeta, au dus la prăbușirea tavanului camerei de exploatare și la apariția unei mari doline la suprafață (dolina există și în prezent).

Între anii 1947-1949 s-a deschis *mina Gh. Doja (Dózsa György)*, denumită după conducătorul răscoalei țărănești din 1514.

Intrarea în vechea mină

După crivacul cu cai, transportul sării din mină la suprafață s-a făcut prin puțul Gh. Doja și pe calea ferată îngustă, iar după anii 70 ai secolului al XX-lea, cu autobasculante de 16 tone.

În anul 1972 au fost începute lucrări de deschidere ale unui nou câmp minier, în zona nord-estică, dar lucrările s-au sistat din cauza calității inferioare ale sării.

În anul 1978, la 40 m adâncime sub nivelul minelor vechi, a fost deschisă o altă mină, pusă în exploatare în anul 1980. Camerele minei au lățimi de 20 m, înălțimi de 12 m și lungimi de mai multe sute de metri. Cel mai adânc orizont se află la 320 m (socotit de la nivelul suprafeței).

În anul 1991 au început lucrările de deschidere a unui sector minier nou (*sectorul Telegdy*), dat în exploatare în anul 1994. Acest sector a fost denumit după Telegdy Károly, fost director al Salinei Praid. Metoda de exploatare în mina Telegdy este cu camere mici și pilieri pătrați ("metoda canadiană"). Planșeul de siguranță dintre orizonturi este de 8 m grosime.

Exploatarea miniere de la Praid

- Mina Iosif, cameră-clopot, 1762-1864. Din camera Iosif s-au deschis mai târziu două camere laterale (Carol-Károly și Ferdinand), tot în formă de clopot.
- Mina Ujbanya-Ocna Nouă, 1809-1811 (înundată)
- Mina Paralelă, cameră trapezoidală, 1870-1954
- Mina Gh.Doja, cameră trapezoidală, 1949-1970.
- Mina Elisabeta-Erzsébet, 1898-1939
- Mina Gh.Doja, camere dreptunghiulare, cu 2 orizonturi (+426 m și +402 m), ulterior amenajate ca Bază de Agrement (Sanatoriu), exploatare între 1949-1960.
- Mina Gh.Doja, camere dreptunghiulare, cu 2 orizonturi (+375 m și +339 m), exploatare între 1957-1978.
- Mina Orizonturile Inferioare (Mina Nouă), cu 7 orizonturi (+286 m, +266 m, +246 m, +228 m, +208 m, +188 m, +168 m), camere dreptunghiulare, exploatare între 1980-2025.
- Mina Telegdy, camere dreptunghiulare, cu 2 orizonturi (+448 m și +432 m), exploatare între 1994-2025.³

În urma extragerii sării, s-au format goluri subterane de mari dimensiuni, unde s-a individualizat **un microclimat de salină**, cu temperaturi relativ constante, între 14-16 C, umiditate scăzută 66-70% și presiune atmosferică mai mare decât la suprafață, în medie de 735-738 mmHg.

Aerul este puternic ionizat, deosebit de eficient în tratarea afecțiunilor respiratorii. Baza de tratament, aflată la "orizontul 50", la o adâncime de 120 m, are o lățime de 20 m, o înălțime de 14 m și o lungime de mai multe sute de metri. Pe distanța de 1250 m de la intrarea în salină până la baza de tratament, deschisă în anul 1980, transportul persoanelor se face cu autobuzele salinei. Salina este amenajată cu spații de recreere, locuri de joacă pentru copii, restaurant, toalete, capelă pentru rugăciune, internet-café și un muzeu care prezintă metodele de extragere a sării din cele mai vechi timpuri până azi.^[8]

Galeria străbate aproape întreaga cupolă a masivului de sare, coborând 70 m (față de nivelul intrării în galerie), sub un unghi de cca 3-4°. Turiștii coboară apoi încă 50 m pe 247 trepte, până la intrarea în cele 7 camere de vizitare (camere exploatare între 1957-1978), ajungând la 120 m sub cota de suprafață a terenului. Ieșirea din subteran se face prin altă parte, urcându-se 179 trepte, până la galeria de transport cu autobuze spre suprafață.

În salina Praid se efectua un tratament subteran speleo- și climatoterapeutic, ca metodă simplă și eficientă de ameliorare a stării bolnavilor suferinzi de boli ale căilor respiratorii, de menținere și refacere a echilibrului sufletească și tonusului sistemului nervos vegetativ.

În anul 2009, salina Praid a fost cea mai vizitată salină din România, cu peste 200.000 de turiști anual, fiind urmată apoi de [Slănic Prahova](#), cu peste 150.000 de turiști și de [Salina Târgu Ocna](#) și [Salina Cacica](#).

Salina Praid a fost cunoscută și pentru activitatea de speleoterapie și climatoterapie, tratamente care presupun inhalarea aerului salin din galeriile subterane. Acest tip de terapie

³ https://ro.wikipedia.org/wiki/Salina_Praid

este recomandat în special pentru afecțiuni ale căilor respiratorii, precum astmul bronșic, bronșitele cronice și diverse alergii. Durata standard a unui tratament a fost de 18 zile.

Loc de joacă salina [Praid](#)

Terapia se desfășura în galeria cunoscută sub numele de orizontul „50”, situată la o adâncime de aproximativ 120 de metri sub nivelul solului. Pe durata șederii în subteran, pacienților le era recomandat să participe la sesiuni de gimnastică supravegheată de personal specializat, plimbări regulate și efort fizic moderat. Tratamentul era destinat persoanelor cu vârste cuprinse între 2 și 60 de ani, toate activitățile desfășurându-se sub supraveghere medicală permanentă.

Potrivit statisticilor furnizate de medicii specialiști din localitate, pacienții care urmează tratamente în mod repetat (3–4 serii) și răspund favorabil terapiei prezintă o scădere semnificativă a frecvenței și intensității crizelor astmatice, precum și o creștere generală a capacității de rezistență a organismului.

Mina avea aspectul unui adevărat „oraș subteran”, cu zone amenajate pentru recreere și tratament. Deși mulți vizitatori veneau pentru beneficiile terapeutice, o mare parte erau atrași de componenta turistică a salinei, activă de peste 35 de ani. Atracțiile includeau spații de relaxare dotate cu sute de mese și canapele din lemn, bufet, locuri de joacă pentru copii, o mică biserică din lemn, mese de biliard și chiar un internet-café. În sezonul de vârf, salina putea primi până la 3.000 de vizitatori pe zi.

Accesul în salină se face cu autobuze speciale, care transportau turiștii pe o distanță de aproximativ 1,5 km în subteran. De acolo, urma o coborâre pe jos pe 250 de trepte, o probă de anduranță mai ales pentru persoanele în vârstă. Odată ajunși în galeriile salinei, vizitatorii se integrau în atmosfera unică a spațiului subteran.

Salina Praid găzduia, de asemenea, Club Aventura, primul parc de aventură din Europa amenajat într-o salină. Acesta era și primul parc de aventură din România care combină trasee între stâlpi de până la 15 metri înălțime cu trasee pe stâncă de sare naturală.

Temperatura salinei era în medie de 15-16 °C.

O imagine din anul 2024 redă dimensiunile salinei și arată că era un punct turistic de atracție, dar și un loc recomandat de medici pentru diferite afecțiuni.

3.2. Situația actuală

După data de 5 mai 2025, Salina Praid a fost afectată grav de un fenomen hidrologic extrem, provocat de precipitații abundente care au determinat creșterea bruscă a debitului pârâului Corund. Conform datelor oficiale, debitul acestuia a atins aproximativ 60 m³/s, un nivel de peste 100 de ori mai mare decât media obișnuită pentru această zonă.

Creșterea neașteptată a debitului a dus la surparea albiei pârâului și la infiltrarea apei în sistemul de galerii al salinei. În ciuda existenței unor diguri și baraje de protecție subterană, acestea nu au putut face față presiunii exercitate de cantitatea mare de apă, rezultând inundarea completă a galeriilor de producție și a celor turistice.

În urma evenimentului, Societatea Națională a Sării (Salrom), care administrează exploatarea, a suspendat întreaga activitate, iar accesul publicului a fost restricționat. Autoritățile județene din Harghita au declarat stare de alertă, iar prefectul județului, Petres Sándor, a afirmat că debitul infiltrat este imposibil de controlat și că situația este fără precedent în ultimele decenii.

Exploatarea salinei a fost suspendată pe o durată nedeterminată, iar autoritățile evaluează în continuare stabilitatea structurii miniere și posibilele soluții tehnice de remediere.

Pe 5 iunie 2025, ministrul MAI, Cătălin Predoiu a comentat situația. Cătălin Predoiu, despre criza de la Praid: „Nu este normal să fi ajuns în această situație, este inacceptabil”⁴

Cauza inundației

Suprafața masivului de sare este puternic carstificată, cu numeroase canale, crevase, surpări, doline (naturale sau antropice), neprotejată de accesul apelor dulci naturale. În cursul lunii mai 2025 pe fundul albiei pârâului Corund (în zona de cotitură) s-au format din nou surpări ale unor caverne de disoluție ale sării din fundament (primele în 2016, apoi, mai intens, în primăvara 2024) care au permis apelor Corundului să penetreze în subteran și să înainteze apoi circa 175 m până la puțul minei Gh. Doja prin canale carstificate, de unde au pătruns apoi spre cele 9 orizonturi ale salinei.

Pârâul Corund a creat (cel puțin) din cuaternar (2 milioane ani) un canion prin „Muntele de Sare“, în lungime de peste 1 km, având albia plasată direct pe sare. Apele sale dulci au dizolvat în adâncime porțiuni din cupola masivului de sare și au pătruns probabil în adâncime de-a lungul numeroaselor intercalații de sare pământoasă.

În Evul Mediu oamenii au exploatat permanent sare din acest canion prin nenumărate cariere de suprafață adânci de 5-10 m. Ocenele amplasate aici după anul 1762 (Iosif, Paralela, Gh. Doja) au avut mai multe puțuri de suprafață (pentru extracție și transport de personal). Între 1809-1811 în această zonă s-a mai deschis o mină subterană (Ujbanya-Ocna Nouă), abandonată în 1811 după ce a fost inundată.

Inundația propriu-zisă a Salinei Praid, în timpul căreia întregul volum de apă al Corundului s-a infiltrat în salină, a durat între 27.05.2025 – 30.05.2025. După umplerea completă cu apă a celor 9 orizonturi ale salinei, Corundul și-a reluat cursul normal pe vechea albie, în data de 30.05.2025.

Pâlnia naturală de sub albia Corundului prin care apele pârâului au pătruns în salină s-a format la cota +482 m (coordoanate: 46.53996 25.11428). Pe principiul vaselor comunicante toate punctele din salină sub această cotă au fost inundate. Intrarea în galeria de acces în salină se află la cota +503 m.

Localnicii din Praid spun că autoritățile nu au făcut nimic împotriva infiltrațiilor din salină, în timp ce conducerea ANAR / Apele Române arată spre conducerea salinei.⁵

Ca urmare a inundațiilor din mai 2025, salina este închisă temporar pe perioadă nedeterminată.

În ceea ce privește răspunderea juridică, regăsim câteva puncte de vedere ale localnicilor și ale unor instituții, în continuare.⁶

⁴ https://web.archive.org/web/20250605203716/https://www.digi24.ro/stiri/economie/catalin-predoiu-despre-criza-de-la-praid-nu-este-normal-sa-fi-ajuns-in-aceasta-situatie-este-inacceptabil-3272509?__grsc=cookie&__grts=58305195&__grua=7ddeda88d0c599cc494da0dece6554d5&__grn=1

⁵ <https://romania.europalibera.org/a/salina-praid-infiltratii-apa-interior-indundatie-dig-de-protectie-sare-salrom-localnici/33428738.html>

Localnicii sunt îngrijorați că motorul economic al localității dispare chiar înainte de începerea sezonului turistic.

La cererea Salinei Praid și după adoptarea unei hotărâri a comitetului pentru situații de urgență din Harghita, s-a stabilit că ABA Mureș va coordona din punct de vedere tehnic lucrările de intervenție în regim de urgență.

De aceea, începând cu data de **6 mai 2025**, ABA Mureș a susținut că a mobilizat resurse umane, logistice și tehnice. În cele 22 de zile de suport tehnic, acordat nemijlocit personalului de la Salina Praid, au fost mobilizați peste 100 de oameni: muncitori, personal deservent și personal TESA. De asemenea, au fost alocate: motopompe de mare capacitate, excavatoare cu braț lung și scurt, autoutilitare, generatoare și turnuri de iluminat.

În data de **30 mai, ora 17:00 - Administrația Națională „Apele Române” (ANAR)** prin Administrația Bazinală de Apă (ABA) Mureș spune că legea nu-i permite să facă nici investiții și nici intervenții directe la exploatarea miniere care nu se află în patrimoniul său.

Salina Praid, din județul Harghita, este în proprietatea și administrarea exclusivă a S.C. Salrom SA, companie de stat responsabilă pentru lucrările și investițiile din perimetrul minier, arată sursa citată.

SC Salrom și-a asumat încă de anul trecut, pe baza expertizei tehnice, execuția de lucrări specifice pe toată lungimea masivului de sare (1560 de metri) în baza unui contract de investiții în derulare, potrivit ABA Mureș, care susține că a avizat din decembrie 2012 lucrările Salrom pentru regularizarea pârâului Corund de prevenire a riscului de inundații în zona platformei minelor vechi de la Salina Praid.

Societatea Națională a Sării București, prin sucursala Salina Praid, a făcut lucrările prevăzute în avizul de gospodărire, dar aceste lucrări trebuiau continuate și cu betonarea și impermeabilizarea cursului de apă pe toată lungimea masivului de sare pentru oprirea infiltrațiilor apelor de suprafață și a scurgerii lor în mină.

Pârâul Corund traversează proprietatea Societății Naționale a Sării. Legea Apelor prevede că beneficiarul lucrării, adică salina, începe investiția, iar ANAR doar avizează și supravezează.

Expertizele și contractul de lucrări au fost încheiate de compania Salrom cu o societate comercială desemnată în urma unei licitații publice.

Pe 27 mai, debitul pârâului Corund a crescut brusc de la 6 mc/s la aproximativ 60 mc/s, depășind capacitatea canalelor executate în regim de urgență (în 2025) cu scopul de a diminua infiltrațiile în subteran, folosind și o parte din canalele executate în 2024. Plutitorii, inclusiv resturile unui pod de lemn aduse de viitură, au deteriorat geomembrana cu care erau impermeabilizate aceste canale, apa reactivând golurile din masivul de sare.⁷

Din motive de siguranță, echipamentele și personalul au fost retrase temporar până la scăderea intensității viiturii.

⁶ <https://romania.europalibera.org/a/salina-praid-infiltratii-apa-interior-indundatie-dig-de-protectie-sare-salrom-localnici/33428738.html>

⁷ Susțin cei de la ABA Mureș.

Începând cu data de 6 mai 2025, odată cu debutul fenomenelor meteo și creșterea debitului pârâului Corund, ABA Mureș spune că a întreprins următoarele acțiuni principale pentru dirijarea apei prin canalele disponibile și stoparea infiltrațiilor:

- Au fost executate, în regim de urgență, lucrări de betonare și impermeabilizare în zona critică (pe brațul de alimentare al canalului de by-pass construit în 2024), pentru limitarea efectelor produse de infiltrațiile din subteran.
- S-au efectuat lucrări de consolidare a malurilor și de aducere la cotă a zonelor învecinate, în vederea stabilizării perimetrului.
ABA Mureș alături de S.C. Salrom a intervenit constant în zona afectată încă din aprilie 2024 și au executat lucrările în comun:
- realizarea unui by-pass de 100–127 metri cu 3 conducte DN840 mm pe un strat impermeabil de argilă, protejat cu geomembrană,
- montarea de timpane de beton și a unui disipator de energie în aval,
- construirea unui canal lateral căptușit cu geomembrană pentru preluarea debitelor mari.

Actualizare 30 iunie, ora 11.15. Ministrul Apelor, Pădurilor și Mediului, Mircea Fechet, afirma că la Praid acolo s-a întâmplat „o adevărată tragedie” și că speră să se găsească soluțiile tehnice pentru a putea salva salina.

„Acolo salvăm nu doar salina, ci o întreagă comunitate, mii de oameni care depind aproape sută la sută de salină”⁸.

De cealaltă parte, prefectul județului Harghita, Petres Sándor, a declarat că debitul pârâului nu a scăzut așa încât să permită intrarea în salină, adică a tentionat că ar fi pericol să se intervină cu utilaje acolo, dar se va stabili după o întâlnire la fața locului cu autoritățile implicate. Prefectul județului Harghita avertizase că debitul pârâului Corund, care curge în apropierea salinei Praid, din județul Harghita, a crescut de peste o sută de ori față de debitul normal înainte de a se constata toate efectele.

Premierul ungar Viktor Orbán a anunțat, pe Facebook, că Guvernul maghiar va ajuta la reconstrucția salinei afectate.

Societatea Națională a Sării (Salrom) a anunțat că din cauza creșterii semnificative a debitului pârâului Corund, digul construit în subteranul Salinei Praid de Salrom a cedat, la presiunea apei care a pătruns pe dedesubt.

Sectorul minier Telegdy, unde se desfășoară activitatea de producție și unde se aflau instalația de preparare și combina minieră, nu mai poate fi salvat de pătrunderea apei. Stocurile de sare aflate în subteran au fost compromise, iar echipamentele și utilajele nu mai pot fi recuperate este opinia celor de la Salrom.

Din păcate pagubele vor afecta nu numai localnicii (industria locală ce se dezvoltase în jurul / datorită numărului de vizitatori ai salinei), dar și bugetele locale/naționale în efortul de a repara cât mai puțin ce se mai poate pentru evita daune și mai mari pe termen scurt și lung.

Ca viitori juriști, evident, că trebuie să ne întrebăm cine (persoana juridică) este vinovatul?

⁸ Ministrul Apelor, Pădurilor și Mediului, Mircea Fechet

Apele Române Mureș (Facebook)